

vai kanadiešu "Polka Dot Door" kas domātas pirmskolas bērniem. Trešā būtu vietējās multiplikācijas filmas ("cartoons") vai leļļu teātri ar latviešu valodā ierunātu tekstu. LATV arī sadarbosies ar latviešu skolām, veidojot programmas skolu vajadzībām. Iespējas, kā redzat, ir ļoti plašas, tikai jāķeras pie darba!

Protams, bērniem jau nav jāskatās tikai bērnu programmas. Viņi var daudz iegūt arī no "pieaugušo" programmām. Kā piemēru varu minēt savu divgadīgo dēlu Žanīti. Kamēr montēju "Mārietes dziesmas" videolentu, Žanītis cītīgi vēroja un klausījās, kā pieaugušie danco un dzied. Nu viņš arī gribēja dancot: aicināja mammu vai tēti nēnt viņu pie rokas un dancot līdzī. Lielī priekī! Žanītis pa starpu vēl bieži pameta acis uz ekrānu un pārbaudīja, kas tur notiek.

Latviešu televīzija bērniem visvairāk palīdzēs, ja vecāki nēms līdzdalību. Citiem vārdiem, nevarēs bērnu tikai nosēdināt televizora priekšā un sagaidīt, ka viņš tā iemācīsies latviešu valodu. Toties, televīzija varētu ļoti daudz palīdzēt bērniem uzlabot valodu un latviskās zināšanas. Pierādījums šādam secinājumam ir Japānā, kur izglītības un kultūras ziņā lielpilsētu bērni bija tālu priekšā lauku bērniem un tiem, kas dzīvoja izolētos rajonos. Valdība, kad sāka iēvest televīzijas lietošanu skolās, gribēja pārbaudīt, ko tā dos bērnu izglītībai. Tāpēc iztāisīja pārbaudi: vienu gadu kādā šādā izolētā rajonā bērniem deva ar televīziju bagātīgi papildinātu skolas programmu. Gada beigās bērni, kas bija saņēmuši ar televīziju papildināto programmu, bija tālu priekšā citu izolētu rajonu bērniem. Arī mūsu bērni aug izolēti no latviešu kultūras, tāpat kā lauku bērni Japānā no lielpilsētas kultūras. Labi sagatavotas latviešu televīzijas programmas varētu būt efektīvs līdzeklis, kā papildināt bērnu lat-

visko izglītību un pasargāt trimdas latviešu kultūru no asimilācijas. Svarīgākā loma tomēr arvien būs vecākiem — ar latviešu valodu, latviešu grāmatām, piedalīšanos latviešu sabiedrībā un kultūras dzīvē viņi dod bērniem priekšzīmi latviskai dzīvošanai.

Latviešu videoleņu studija un bibliotēka ir nopietns latviešu kultūras pasākums. Tas darbojas kopš 1979. gada jūnija, kad uzņēmām "Mārietas dziesmu". Patiesībā šādu dokumentāciju vajadzēja uzsākt jau sen, uzņemot latviešu sarīkojumus ar malnbaltiem videoaparātiem. Kāds pūrs ir jau gājis zudumā!

Vēlos izteikt savu atzīnību un pateicību Latviešu fondam, ne tikai par līdzekļiem aparātu iegādei, bet arī par iespēju dabūt šādu finānciālu atbalstu. Ja nepastāvētu šādas iespējas, nezinu, vai būtu iedrošinājies šo projektu uzsākt... LF pabalsts deva arī iespēju griezties tālāk pie Ontārio valdības pēc līdzekļiem. LATV ir dabūjusi mazāka apmēra atbalstu no citām latviešu organizācijām un no indivīdiem. Tekošos izdevumus (lēņu pirkšana un aparātu apdrošināšana) ceram segt no lēņu izrādēm un pārdošanas.

Pašlaik LATV darbība centrēas Toronto, ar dažiem izbraucieniem uz 2x2, Garezeru, vai citur. Tas tomēr vēl neaptver pat mazu daļu no tā, ko būtu vērts dokumentēt mūsu sabiedriskajā un kultūrālā dzīvē. Tā kā mēs nevarām būt visās vietās uzreiz, tad vienīgais atrisinājums šai problēmai ir paplašināt savu uzņēmējū tiklu. Ja kādam no šī raksta lasītājiem būtu interese piedalīties šajā projektā vai interese dokumentēt latviešu sabiedrības dzīvi savā pilsētā, lūdsu stājēties sakaros ar mani: Jānis Valdmanis, 55 Pearl St. North, Hamilton, Ont. L8R 2Y7, Canada. Uztvērējus un lēņu aparātus, ja jums tādu nav, varat irēt vai palienēt no skolām vai bibliotēkām. Montēšanu varat darīt par brīvu ar LATV aparātiem. Piedāvājam šādu iespēju tādēļ, ka

esam atraduši, ka montēšana ir lielākais šķērsis videoleņu gatavošanā, un irēt montēšanas aparātus ir neēdzīgi dārgi. Lūdsu iēvērot, ka mūsu studijā lietojam tikai puscollīgās VHS lēntes un 3/4 collu U-matic lēntes. Lēntes, kas uzņemtas "Beta" tehnikā varam iētilpināt mūsu prgrammās vienīgi ar aizņemtiem aparātiem.

Modernās saziņtehnikas filozofs prof. M.Mecluens (Mc Luhan) paredzēja, ka ar elektronikas palīdzību visa pasaule tuvosies "globālam ciemam". Pašlaik trimdas latviešu sabiedrībai ir savs "globālais latviešu ciems" — ar laikrakstiem, dziesmu svētkiem un globāliem kongresiem, uzturam ciēsus sakarus viens ar otru. Strādājot pie LATV projekta, mēs ceram, ka latviešu videolēntes arī palīdzēs izkaisītai latviešu sabiedrībai uzturēt kontaktus ar latviešu valodu un kultūru. Ar videolēntēm daudzi tautieši, kam citas iespējas nav, varēs redzēt mūsu labākos aktierus, mūziķus, māksliniekus un viņu bērni varēs skatīties televīziju latviešu valodā. Bet no otras puses, ceram, ka videolēntes nekad neatvietos mūsu dzīvo kultūru. Mēs savam mērķim būtu garām aizšāvuši, ja sabiedrībā sāktu skanēt tā: "Nebrauksim šoreiz uz Dziesmu svētkiem — to visu jau redzēsim lēntēs!"

Jānis Valdmanis

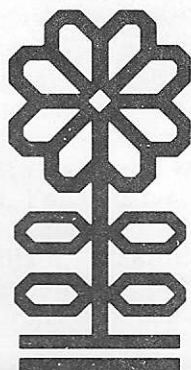
Vēres:

J.M. de Vera, Educational Television in Japan, Sophia University and Charles E. Tuttle Co., Tokyo, 1967.

J.Mander, Four Arguments for the Elimination of Television, Morrow Quill Paperbacks, New York, 1978.

Tie, kas vēlas iegādāties latviešu videolentes, var rakstīt man, Jānim Valdmanim, 55 Pearl St. North, Hamilton, Ont. L8R 2Y7, Canada. Pašlaik kārtojam autoru un izpildītāju atļaujas. Kad tās būs nokārtotas, sāksim izplatīt uzņemtās videolentes. Paredzam, ka 1981. gada rudenī būs gatavs pirmais LATV videolentu saraksts, no kura varēs pasūtīt lentes. Lentes pavairosim tikai puscollīgā VHS formātā un 3/4 collu U-matic formātā. VHS formāta lentes, ar divas stundas garu programmu maksās \$30—40 pērkot, un apmēram \$8 irējot (ieskaita pasta izdevumus). U-formāta vienas stundas lentes maksās \$40—\$50 pērkot, un apmēram \$10 irējot. Sakarā ar televīzijas sistēmu atšķirību, LATV lentes būs lietojamas tikai Ziemeļamerikā un Venecuēlā. Citās zemēs jāiegādājas NTSC sistēmas atskaņotājs un televīzijas aparāts, lai varētu lietot LATV lentes.

Piedāvājam mūsu video montēšanas aparatūru par brīvu latviešu skolām un organizācijām. Arī indivīdi, kas vēlas samontēt videolentes latviešu sabiedrības vajadzībām, t.i., latviešu sabiedrības un kultūras dokumentācijai vai latviešu bērnu programmām, var izmantot mūsu video montēšanas studiju par brīvu. Varat mums atsūtīt savas lentes kopā ar instrukcijām, vai varat atbraukt paši un tās samontēt ar mūsu palīdzību. Lūdzu ievērot, ka mūsu studijā var samontēt tikai 1/2 collu VHS formāta lentes un 3/4 collu U-matic formāta lentes. J.V.

Padome

Andris Padegs
Priekšsēdis
Merry Hill Rd.
Poughkeepsie, NY 12603
Tel.: 914-462-3317

Valdis Bašēns
Dalībnieku pārzinis
304 Doren Terr.
Vineland, NJ 08360

Tel.: 609-691-7087
Rita Gāle Uiibo
Vicepriekšsēde/
Projektu pieteikumu pārzine
22 Springbrook Rd.
Livingston, NJ 07039
Tel.: 201-994-2289

Ģirts Kaugars
Reklāmas pārzinis
5209 Douglas Ave.
Kalamazoo, MI 49007
Tel.: 616-381-3798

Jānis Krēsliņš, Sen.
Piešķirumu pārzinis,
3413 Giles Pl.
Bronx, NY 10463
Tel.: 212-548-0755
Juris Petričeks
Priekšsēža vietnieks/Kasieris
350 Olive St.
Menlo Park, CA 94025
Tel.: 415-323-2838

Ervins Pilmanis
Sekretārs
91 High Street
Butler, NJ 07405
Tel.: 201-838-2240
Dagnija Staško
Vicepriekšsēde
Box 153, St. Andrews, N.B.
Canada E0G 2X0
Tel.: 506-529-3822

Guntis Siliņš
238 Queen Street
Port Perry, Ont.,
Canada
Tel.: 705-357-2118

Apkārtrakstu
salicis un ziedojis LF —
laikraksts "Laiks"
iekārtojais un viņetes zīmējis —
Uģis Nīgals
redīgējis — Uldis Bluķis
Chemistry Dept.,
Brooklyn College
Brooklyn, NY 11210
Tel.: 212-859-1336